

tavaan palvelusaikaan laskettava se aika, jona hän on ollut sotapalveluksessa maan puolustusvoimissa» —, sekä 5 §:n 7 mom.: »Tämän säännön 3 §:n 2 mom:ssa tarkoitettu sotapalvelus, maanpuolustustyö ja työpalvelus otetaan huomioon eläkeikää ja palvelusaikaa laskettaessa siten, että eläkeikä on 55 vuotta ja vaaditut täydet palvelusvuodet 25 vuotta». Näin ollen voitiin todeta, että kaupunki oli ottanut huomioon sota- ja työpalvelun ym. eläkeikää alentavana tekijänä ja että eläkeikä näiden palvelusten osalta oli sama kuin vt Kihlbergin ym. esittämä. Mikäli aloitteessa sen sijaan tarkoitettiin, että rintamasotilaiden absoluuttinen eläkeikä olisi vahvistettava 55 v:ksi ottamatta huomioon, kuinka kauan ja millaisissa tehtävissä ko. henkilö oli ollut rintamalla ja millaisissa tehtävissä hän oli toiminut ennen sotaa ja sen jälkeen, olisi asiaa tarkasteltava laajemmin ja todettava, että valtion asiana olisi päättää niistä toimenpiteistä, joihin tulisi ryhtyä eläkeiän alentamiseksi sekä yleisesti että myös kuntien osalta. Helsingin kaupungin eläkesääntöjen määräykset mainitussa suhteessa olivat jo edullisemmat kuin muiden kuntien. Mikäli niihin vielä haluttiin muutoksia, olisi sen tapahduttava valtiovallan

2. Oikeus-, järjestys- ja suojelutointa koskevat asiat

Oikeudenhoito ja järjestystehtävät

Maistraatti. Uudenmaan lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti ilmoittaa, ettei sillä ollut muuta huomauttamista maistraatin työjärjestyksen muuttamisesta ehdotetulla tavalla, kuin että samalla olisi työjärjestyksen 18 §:n 1 mom. muutettava nykyisin voimassa olevan käytännön mukaiseksi sekä lisäksi että ehdotuksen 3 §:n 1 mom:n 7 kohdassa samoin kuin 4 §:n 1 mom:n 6 kohdassa ja 4 a §:n 1 mom:n 6 kohdassa oleva sanonta »joka arkipäivä»

toimenpitein lainsäädäntöteitse. Valtuusto katsoi edellä selostetun lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (6.3. 195 §, 8.5. 340 §).

Muut asiat

Kunnallisvaalit. Kaupunginvaltuusto päätti, että kertomusvuonna suoritettavien kunnallisvaalien eräät äänestyspaikat saatiin sijoittaa ao. äänestysalueen ulkopuolelle (26.6. 440 §).

Sairaaloissa ja eräissä hoitolaitoksissa kertomusvuoden kunnallisvaalien johdosta järjestettävää vaalitoimitusta varten kaupunginvaltuusto päätti asettaa 14 vaalitoimikuntaa sekä valita niihin jäsenet (8.5. 309 §, 26.6. 441 §).

Kaupunginvaltuusto päätti valita kunnallisvaalien keskusvaalilautakuntaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, kolme jäsentä ja viisi varajäsentä sekä kaupungin 193 vaalilautakuntaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, kolme jäsentä ja viisi varajäsentä (26.6. 442 §, 4.9. 518 §, 18.9. 556 §).

Keskusvaalilautakunnan ilmoitus 6. ja 7.10. toimitettujen kunnallisvaalien tuloksesta merkittiin tiedoksi (27.11. 716 §).

muutettaisiin muotoon »jokaisena työpäivänä» (11.12. 768 §).

Rakennustarkastustoiminnan uudelleen järjestämistä tarkoittavassa aloitteessaan, joka oli tehty 6.9.1967, vtt Hakulinen ja Ruohonen esittivät mm.: Huolimatta siitä, että pääkaupungin rakennustarkastusta äskettäin uusittiin, näyttää siltä, että kaikki entiset puutteellisuudet ovat jääneet siihen edelleen. Oleellista on se, että rakennusasioiden käsittely on mielettömän hidasta. Tämän vuoksi aloitteentekijät ehdottivat, että rakennustarkastus ja valvonta järjestettäisiin niin, että korjauksia koskevat ratkaisut ja val-

1. Kaupunginvaltuusto

vonta järjestettäisiin kaupunginosittain, jossa viranomaisen välittömästi antaisi päätöksensä. Vain erimielisyyttä aiheuttavat ratkaisut olisi alistettava julkisivulautakunnan tai maistraatin ratkaistaviksi. Rakennustarkastusvirasto mainitsi, että rakennuslain 9 §:n mukaan rakennustoiminnan valvonta kaupungeissa kuuluu maistraatille. V. 1963 vahvistetun kaupungin rakennusjärjestyksen 15 §:n mukaan maistraatille kuuluvasta rakennustöiden valvontatehtävästä huolehtii rakennustarkastusvirasto. Rakennusvalvonnan tärkeimpänä tehtävänä on huolehtia siitä, että rakentaminen tapahtuu järjestyksen ylläpitämiseksi luotujen kaavojen puitteissa ottaen huomioon annetut säännökset ja määräykset. Kun suuri osa kaupungin alueesta on vielä asemakaavoittamatta, on rakentaminen siellä mahdollista vain sisäasiainministeriön myöntämien poikkeuslupien puitteissa. Tämä on omiaan hidastamaan tarvittavien lupien saamista rakennusvalvontaviranomaisten voimatta mitenkään vaikuttaa asiaan. Rakennusjärjestyksen 5 §:n mukaan rakennuslupan hakijan on liitettävä hakemukseen sähkö-, kaasu- ja vesilaitoksen sekä puhelinyhdistyksen lausunnot, minkä lisäksi rakennustarkastusviraston on tarpeen mukaan hankittava muita lausuntoja. Nämä seikat sekä katselmukset tontilla, asiakirjojen täydentäminen, piirustusten korjaaminen yms. aiheuttavat sen, että asian käsittely ja ratkaiseminen vaatii huomattavasti aikaa. Rakennuslupan käsittelytoimenpiteet rakennustarkastusvirastossa kestävät keskim. 3 viikkoa ja maistraatissa vastaavasti valitusaikoiheen myös n. 3 viikkoa. Lupahakemusten käsittelyä voidaan ratkaisevasti muuttaa vain muuttamalla voimassaolevia säännöksiä. Maistraatti ilmoitti, että se ottaa ko. asiat käsiteltäväksi välittömästi sen jälkeen, kun hakija on suorittanut kaupungille tulevan rakennusvalvontamaksun. Sitten asia ratkaistaan seuraavassa istunnossa. Hakija saa otteen päätöksestä 2 viikon kuluttua. Rakennuslupien

myöntäminen oli maistraatin mielestä pysyttävä hallinnollista lainkäyttövaltaa käytävällä tuomioistuimella. Kaupunginhallitus ilmoitti, että useissa yhteyksissä oli kiinnitetty huomiota rakennuslupa-asioiden käsittelyn nopeuttamiseen, mm. kehotettu rakennustarkastusviranomaisten ja suunnittelevien arkkitehtien yhteistoiminnan tehostamiseen. Sen johdosta, että Kaupunkiliiton piirissä oli alustavasti ollut esillä ajatus rakennusjärjestyksen uuden mallin suunnittelemisesta, ei ilmeisesti tässä vaiheessa ollut tarkoituksenmukaista ryhtyä enempiin toimenpiteisiin. Valtuusto katsoi nämä lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13.11. 704 §).

Raastuvanoikeus. Kaupunginvaltuusto päätti asettaa ehdokkaiksi oikeuspormestarin virkaan sen täyttämiseksi korkeimmalle oikeudelle tehtävässä ehdollepanossa vanhemman oikeusneuvosmiehen, lakit.lis. Birger Candolinin, Mäntsälän tuomiokunnan tuomarin, varat. Kauko Kuisman ja Ulvilan tuomiokunnan tuomarin, varat. Onni Sepän luettelussa järjestyksessä. Korkein oikeus oli 11.9. 1968 tapahtuneessa esittelyssä nimittänyt virkaan vanhemman oikeusneuvosmiehen Birger Candolinin (13.6. 404 §, 13.11. 681 §).

Avoinna olleeseen kunnallisneuvosmiehen virkaan kaupunginvaltuusto päätti valita johtavan huoltotarkastajan, valtiot.kand. Kyllikki Raitasuon. Virka kuuluu nuoris-osastolle ja ko. kunnallisneuvosmiehen tuli olla erityisesti nuorisokysymyksiin perehtynyt henkilö (6.3. 174 §). Varatuomari Aleksander Kaspi, joka oli myös hakenut kyseistä virkaa valitti päätöksestä Uudenmaan lääninhallitukseen sillä perusteella, että Raitasuo oli hakenut virkaa vasta hakuajan päätyttyä.

Lääninhallitus hylkäsi valituksen, koska pormestarin, neuvosmiesten ja maistraatin sihteerin vaalista v. 1927 annetun lain 6 §:n mukaan, sellaisena kuin se on v. 1929 annetussa laissa, virkaan halukkaaksi ilmoittautunut, hakemuksensa hakuajan päättymisen jälkeenkin jättänyt hakija voidaan

valita virkaan, joten kaupunginvaltuuston päätös ei ollut syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä. Korkein oikeus katsoi 11.9. antamassaan päätöksessä, ettei ollut esitetty syytä lääninhallituksen valituksenalaisen päätöksen muuttamiseen (30.10.649 §).

Nuoremman oikeusneuvosmiehen virkaan valittiin varat. Sylvi Keso (8.5. 316 §).

Suojelutointa koskevat asiat

Palolaitos. Kaupunginvaltuusto oikeutti palolaitoksen käyttämään palkkioita varten merkitystä määrärahasta enintään 3 000 mk ja Esikaupunkien vapaaehtoisten palokuntien avustamiseen merkitystä määrärahasta enintään 2 500 mk vapaaehtoisten palokuntien ja palolaitoksen henkilökunnan koulutustarkoituksiin (13.11. 700 §).

Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisuudella ottaa vastaan Strömberg Oy:n lahjoittaman

Volkswagen Kleinbus -ambulanssin sijoitettavaksi lahjoittajan toivomuksen mukaisesti Haagan paloasemalle (13.11. 686 §).

Väestönsuojelu. Kaupunginvaltuusto valitsi väestönsuojelupäällikön virkaan yleisesikuntaev.luutn. Olavi Kettusen 1.5. alkaen ja lääninhallitus vahvisti 10.5. kaupunginvaltuuston suorittaman vaalin (17.4. 283 §, 29.5. 355 §).

Väestönsuojelupäällikkö Väinö Karangolle myönnettiin ero virastaan 5.4. lukien (21.2. 129 §).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleisten töiden lautakunnan laadittamat Kontulan asuntoalueen yhteisen kalliosuojan luonnospiirustukset n:o 1—8/138 (18.12. 789 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään sosiaalivirastotalon rakentamista varten v:n 1965 talousarvioon merkitystä määrärahasta 47 000 mk virastotalon ja kaupunginteatterin yhteisen väestönsuojan vielä jäljellä oleviin menoihin (21.2. 143 §).

3. Terveyden- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveyden- sekä sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Ennakolta ehkäisevien terveydenhoitotoimenpiteiden järjestämisestä olivat vt Sahlan ym. tehneet aloitteen 8.1.1964. Siinä kiinnitettiin huomiota siihen mahdollisuuteen, että eräät sairaudet voidaan ehkäistä ja niiden leviäminen estää, jos uhkaava vaara tulee ilmi jo varhaisessa vaiheessa. Myös yhteiskunnalle on hyötyä sen jäsenten pysymisestä terveenä, koska tällöin säästetään kalliita sairaalapaikkoja ja sairaanhoidon kustannuksia. Aloitteentekijät ehdottivat, että tutkittaisiin kysymystä, voitaisiinko keuhkojen pienoiskuvauksen yhteydessä mahdollisesti järjestää tutkimuksia ennalta ehkäisy tarkoituksessa uhkaavia sairauksia osoittavien oireiden selville saamiseksi. Ter-

veydenhoitolautakunta mainitsi, että esim. rokotustoiminta oli viime vuosina ollut varsin tehokasta. Pakollisissa keuhko- ja röntgentutkimuksissa kävi v. 1962 n. 350 000 henkeä eli 90 % 15 v täyttäneistä kaupungin asukkaista. Yksityis- ja aluelääkärin vastaanotoilla sekä neuvoloissa ja sairaalain poliklinikoilla sokeritutkimus kuuluu ns. rutiinikokeisiin, jotka suoritetaan lähes jokaiselle potilaalle. Aloitteessa ehdotettujen rokotusten sekä munuais- tai sokeritaudin toteamiseksi tarvittavien tutkimusten suorittaminen pienoISRöntgenkuvauksen yhteydessä saattaisi tuoda mukanaan myös haittavaikutuksia. Jos joukkotarkastukset tehdään liian monipuolisiksi ja aikaavieviksi, saatetaan niitä ehkä vieroksua ja ryhtyä laiminlyö- mään. Ns. seulatutkimusten kehittäminen tehokkaaksi lääkintäpalvelumuodoksi olisi ter-